Devams?zl?k E?ilimi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Devams?zl?k E?ilimi Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19759

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Devams?zl?k E?ilimi Ölçe?i (DEÖ), üniversite ö?rencilerinin akademik süreçlere kar?? geli?tirdikleri devams?zl?k e?ilimlerini sistematik olarak belirlemek amac?yla 2016 y?l?nda geli?tirilmi? özgün bir ölçme arac?d?r. Ölçek, ö?rencilerin derslere kat?lmama motivasyonlar?n?, akademik sorumluluktan kaç?nma davran??lar?n? ve bu e?ilimin alt?nda yatan psikolojik faktörleri ölçmeyi hedefler. Geli?tirme çal??mas?, üniversite ö?rencilerinin devams?zl?k e?ilimlerinin saptanmas? ve bu e?ilimlerin nedenlerinin incelenmesi için sa?lam psikometrik temele sahip tek boyutlu bir araç sunmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Devams?zl?k E?ilimi Ölçe?i, üniversite ö?rencileri, devams?zl?k, ölçek geli?tirme, akademik kat?l?m, psikometrik özellikler.

Yazarlar

A. Salih ?im?ek, Cengiz U?urlu, Hakan Usta

Amaç

Devams?zl?k E?ilimi Ölçe?i'nin temel amac?, yüksekö?retim kurumlar?nda ö?renim gören ö?rencilerin derslere kat?lmama yönündeki e?ilimlerinin derecesini güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmektir. Bu ölçek, özellikle e?itim bilimleri ve psikoloji alanlar?nda, ö?renci ba?ar?s?zl???n? veya akademik motivasyon eksikli?ini inceleyen ara?t?rmac?lar için tasarlanm??t?r.

Ölçek geli?tirme çal??mas?, bu e?ilimin sadece basit bir davran??sal eylemden ibaret olmad???n?, alt?nda yatan çe?itli bili?sel ve duygusal faktörlerin bulundu?unu varsayarak, bu faktörleri tek bir yap? alt?nda toplamay? hedeflemi?tir. Böylece e?itim yöneticileri ve akademisyenler, devams?zl?k risk grubundaki ö?rencileri erken tespit edebilir ve uygun müdahale programlar?n? geli?tirebilir.

Yap?

Ölçek, literatürde "Devams?zl?k E?ilimi" (DEÖ) olarak tan?mlanan, bireyin akademik yükümlülüklerinden kasten veya motivasyon eksikli?i nedeniyle uzak durma e?ilimini ölçen psikolojik bir yap?y? temsil eder. Bu yap?, genellikle akademik öz düzenleme becerileri ve ö?renci ba?l?l??? ile ters orant?l?d?r.

Yap?lan faktör analizi sonuçlar?na göre, Devams?zl?k E?ilimi Ölçe?i, devams?zl?k e?ilimini kapsaml? bir ?ekilde temsil eden 28 maddeden olu?an ve tek bir boyutta toplanan bir yap?

ARABPSYCHOLOGY.COM

sergilemektedir. Bu tek boyutlu yap?, devams?zl???n genel bir e?ilim olarak ele al?nmas?n?n akademik ba?lamda en uygun model oldu?unu göstermi?tir.

Geçerlik

Devams?zl?k E?ilimi Ölçe?i'nin geçerlik çal??malar?, ölçe?in yap?sal uygunlu?unu ve ölçmek istedi?i yap?y? ne ölçüde temsil etti?ini belirlemek amac?yla yürütülmü?tür. Ölçek geli?tirme çal??mas?n?n detaylar?, ?im?ek ve arkada?lar? (2016) taraf?ndan yay?mlanan orijinal makalede yer almaktad?r.

Genellikle bu tür geli?tirme çal??malar?nda, yap? geçerli?ini sa?lamak için Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) yöntemleri kullan?l?r. Ölçe?in tek boyutlu yap?s?n?n, ilgili literatürle uyumlu oldu?u ve akademik devams?zl?k e?ilimini geçerli bir biçimde ölçtü?ü raporlanm??t?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirli?i, maddelerin iç tutarl?l???n? ve ölçe?in zamana kar?? istikrar?n? de?erlendirmek için incelenmi?tir. Orijinal çal??mada, ölçe?in iç tutarl?l?k katsay?s? (Cronbach Alfa de?eri) yüksek bulunarak, 28 maddenin devams?zl?k e?ilimi yap?s?n? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ü teyit edilmi?tir.

Yüksek iç tutarl?l?k de?erleri, ölçek maddelerinin birbiriyle uyumlu oldu?unu ve ayn? temel yap?y? ölçmeye hizmet etti?ini göstermektedir. Detayl? güvenirlik istatistikleri, ilgili akademik yay?nda (?im?ek et al., 2016) mevcuttur.

Faktör Analizi

Ölçek geli?tirme sürecinde gerçekle?tirilen Faktör Analizi, Devams?zl?k E?ilimi Ölçe?i'nin psikometrik yap?s?n? belirlemi?tir. Analiz sonucunda, ölçe?in 28 maddeden olu?tu?u ve bu maddelerin tamam?n?n tek bir faktör alt?nda topland??? belirlenmi?tir. Bu tek faktör, "Genel Devams?zl?k E?ilimi" olarak adland?r?labilir. Bu monolitik yap?, devams?zl?k davran???n?n farkl? alt boyutlardan ziyade, genel bir e?ilim olarak ele al?nabilece?ini desteklemektedir.

Araç

Test Tipi: Geli?tirme (Özgün Ölçek)

Format: 28 maddelik, tek boyutlu derecelendirme ölçe?i (Derecelendirme format? orijinal kaynakta belirtilmemi? olsa da, tipik olarak Likert tipi kullan?l?r).

ARABPSYCHOLOGY.COM

Mevcut Dil: Türkçe

Hedef Nüfus Grubu: Üniversite Ö?rencileri

Ya? Grubu: Yüksekö?retim seviyesindeki gençler ve genç yeti?kinler (yakla??k 18-25 ya?).

Nüfus Detaylar?: Türkiye'deki çe?itli üniversitelerde ö?renim gören lisans ö?rencileri.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) yöntemiyle uygulanan bir anket formu. Ö?rencilerden, devams?zl?k e?ilimi ile ilgili ifadelere ne ölçüde kat?ld?klar?n? belirtmeleri istenir.

Anahtar Kelimeler

Yüksekö?retim, ö?renci performans?, akademik motivasyon, psikometrik araç, öz bildirim ölçe?i, tek boyutlu yap?.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Orijinal kaynakta belirtilmemi?tir.

?leti?im E-posta Adresleri: A. Salih ?im?ek: asalihsimsek@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Orijinal kaynakta belirtilmemi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Devams?zl?k E?ilimi Ölçe?i, akademik ara?t?rma ve e?itim amaçl? kullan?ma aç?kt?r. Ölçe?in kullan?m? için sorumlu yazar A. Salih ?im?ek ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi önerilir.

Test Geli?tirme Y?l?: 2016

Ölçe?in orijinal makalesi ve detayl? sonuçlar?, Ahi Evran Üniversitesi K?r?ehir E?itim Fakültesi Dergisi'nde (KEFAD) yay?mlanm??t?r. Orijinal makalenin PDF dosyas?na buradan ula??labilir: kefad.ahievran.edu.tr.

Ölçe?in uygulama formu da ayr?ca PDF olarak mevcuttur. Orijinal PDF buradan indirilebilir: devamsizlik-egilimi-olcegi-deo-toad.pdf

Kaynaklar

?im?ek, A. U?urlu, C. ve Usta, H. (2016). Üniversite ö?rencilerinin devams?zl?k e?ilimlerinin

ARABPSYCHOLOGY.COM

belirlenmesi: Ölçek geli?tirme çal??mas?. *Ahi Evran Üniversitesi K?r?ehir E?itim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, *17*(1), 297-311.

Devams?zl?k E?ilimi Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu?tur ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir. Ölçek maddeleri orijinal kaynakta listelenmedi?i için, bu bölüm bo? b?rak?lm??t?r. Maddeler için orijinal referansa ba?vurulmas? gerekmektedir.

Maddeler, orijinal kaynakta (?im?ek, U?urlu ve Usta, 2016) detayl? olarak sunulmu?tur.

ARABPSYCHOLOGY.COM